

**Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)**

Limba și literatura maghiară maternă

Test 11

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Balassi Bálint: Kiben az Célia szerelméért való gyötrelméről szól, hasonlítván az szerelmet hol malomhoz s hol haranghoz

1
Mely csuda gyöttelelem ez, hogy a szerelem
búmrá most malommá lett,
Hol mint gabonáját, engemet, szolgáját
szép Céliával örlet,
Siralmam patakja az kereket hajtja,
kin lisztté létig töret.

2
Ím, az nagy szerelem miatt búsult lelkem
már szinte haranggá lett,
Kit szerelem bennem félen vér ellenem,
rám támadván amellet,
Azért kong jajszóval, zúg fohászodással
szegény, nyugalma helyett.

3
Mint egy kristálykövet soha el nem törhet,
noha éget, verőfén,
Úgy az én szívemet, noha vall gyötrelmet,
el nem rontja tüzes kén,
Csak gyúl szegény s hevül, mert szertelenül fül,
mint kristály, kit süt hév szén.

(Forrás: Balassi Bálint összes művei, Osiris Kiadó, 2004, 176.)

- a. Milyen összefüggés figyelhető meg cím és szövegegész között? 5 pont
b. Mi jellemző a vershelyzetre, versbeszédre? Indokolja állítását! 5 pont
c. Értelmezze azokat a poétikai eszközöket, amelyek a szerelem okozta gyötrelmet fejezik ki! 5 pont
d. Melyek a zeneiséget kifejező eszközök a versben? Fejtse ki versbeli szerepüket! 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

A kardfogú macskaformák (*Machairodontinae*) (köznapi nevükön, azonban helytelenül: kardfogú tigrisek) a macskafélék egyik kihalt alcsaládját alkotják. A kora miocéntől a pleisztocén kor végéig éltek.

Nevüket hatalmas, kardszerű felső szemfogaikról kapták, amelyek hossza 10–28 cm között változott. Jellegzetes szemfogaik pontos szerepéről sokat vitatkoznak. Csontok összetöréséhez túlságosan törékenyek lehettek. Valószínűbb, hogy az áldozat nyakának átharapásakor a légcsövet és a verőereket roncsolhatták szét, ezáltal gyorsítva az áldozat haláltusáját (ami a nagy testű növényevők esetén fontos szempont lehetett).

A kardfogú macskák közvetlen leszármazottak nélkül haltak ki. A mai macskafélék más alcsaládokba tartoznak, vagyis a kardfogú macskákkal egymás „unokatestvérei”. Így a mai tigrisek is csak egy közös őson keresztül kapcsolódnak hozzájuk. A mai macskafélék és a kardfogú macskák abban is különböznek, hogy a törzsféjlődés során az előbbiek szemfogai egyre kisebbek lettek.

A kardfogú macskákhoz hasonló állatok a földtörténet korábbi időszakaiban is léteztek. Ezek azonban nem tartoztak a macskafélék családjához, tehát csupán a konvergens evolúció (összetartó fejlődés) érdekes eseteiről van szó. Ilyenek a ragadozók rendjén belül külön családot alkotó ál-kardfogú macskák (*Nimravidae*) az eocén korszaktól, valamint az emlősök családfáján még távolabb álló *Thylacosmilus*, amely az erszényesek közé tartozott és Dél-Amerikában a miocén és pliocén során élt.

(Forrás: <https://hu.wikipedia.org>)

a. Milyen kapcsolatban állnak a kardfogú macskák a mai macskafélékkel?	5 pont
b. Mi a kardfogú macska szemfogainak szerepe?	5 pont
c. Melyik stílusrétegbe sorolható a fenti szöveg? Támassza alá válaszát három példával!	5 pont
d. Fejtse ki véleményét 10–15 mondatban az állatvédelem fontosságáról!	10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás	5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Tévtak a drámai költeményben** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (**pl. Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde, Madách Imre: Az ember tragédiája vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a drámai költemény műfaji sajátosságai	5 pont
b. a mű idő- és térszerkezete	5 pont
c. tévtak a választott műben	5 pont
d. a szereplők közti kapcsolatrendszer	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.